

label3.231Otevřené porty na proxy serverutable.3.2

Sem vložte zadání Vaší práce.

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ
KATEDRA POČÍTAČOVÝCH SYSTÉMŮ

Bakalářská práce

Infrastruktura pro centralizovanou automatickou instalaci serverů

Jan Sokol

Vedoucí práce: Ing. Josef Dostál

19. dubna 2017

Poděkování

Doplňte, máte-li komu a za co děkovat. V opačném případě úplně odstráňte tento příkaz.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou práci vypracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) veškeré použité informační zdroje v souladu s Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.

Beru na vědomí, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona, ve znění pozdějších předpisů, zejména skutečnost, že České vysoké učení technické v Praze má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

V Praze dne 19. dubna 2017

.....

České vysoké učení technické v Praze

Fakulta informačních technologií

© 2017 Jan Sokol. Všechna práva vyhrazena.

Tato práce vznikla jako školní dílo na Českém vysokém učení technickém v Praze, Fakultě informačních technologií. Práce je chráněna právními předpisy a mezinárodními úmluvami o právu autorském a právech souvisejících s právem autorským. K jejímu užití, s výjimkou bezúplatných zákonných licencí, je nezbytný souhlas autora.

Odkaz na tuto práci

Sokol, Jan. 0.0.0. Bakalářská práce. Praha: České vysoké učení technické v Praze, Fakulta informačních technologií, 2017.

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá průzkumem a implementací systému na instalaci serverů bez lidského dozoru. Cílem práce je využití některého již použitého systému a s úpravami nasazení do produkce. V teoretické části práce je popsána analýza X vybraných nástrojů. Mezi kritéria výběru těchto nástrojů patřilo z ekonomických a praktických důvodů open-source řešení, dále rozvinutá komunita, jež může pomoci s řešením případných problémů s nástrojem. Na základě analýzy z předchozí části byl vybrán nástroj, který nejlépe vyhovoval stanoveným požadavkům: jednoduše použitelné grafické rozhraní, podpora instalace široké škály operačních systémů (podmínkou alespoň OS Debian a CentOS) a možnost rychlých úprav v konfiguracích instalovaných serverů. Následovně je popsáno nasazení vyhovujícího nástroje Foreman, jak hlavního uzlu, tak proxy serverů v oddělených lokalitách. V další části je popsán vyvoj a nasazení pluginu v prostředí Foreman, který v jeho grafickém rozhraní zobrazuje grafy z dat sesbírané démonem collectd.

Klíčová slova

linux, foreman, provisioning, server

Abstract

Sem doplňte ekvivalent abstraktu Vaší práce v angličtině.

Keywords

linux, foreman, provisioning, server

Obsah

Úvod	1
Cíl práce	2
1 Teorie zavedení operačního systému	3
1.1 Bare metal server	3
1.2 Provisioning	3
1.3 PXE protokol	4
1.4 pxelinux	6
2 Analýza provisioning frameworků	7
2.1 Metodika porovnání	7
2.2 Testovací laboratoř	9
2.3 Testované frameworky	11
2.4 Foreman	11
2.5 Razor	13
2.6 Stacki	13
2.7 OpenStack Ironic	14
2.8 Spacewalk	14
2.9 Závěr	15
3 Nasazení Foremanu	17
3.1 Topologie infrastruktury	17
3.2 Master server	18
3.3 Proxy server	28
3.4 collectd plugin	31
3.5 Ansible	37
Závěr	41
Literatura	43

A Seznam použitých zkratk	45
B Obsah přiloženého CD	47

Seznam obrázků

1.1	Diagram popisující průběh dle PXE	5
2.1	Architektura Foremanu	12
3.1	Infrastruktura	18
3.2	MBR rozvržení disku	22
3.3	GPT rozvržení disku	24
3.4	Zásada programování	36

Seznam tabulek

2.1	Srovnání frameworků	16
3.1	Otevřené porty na hlavním uzlu	27
3.2	Otevřené porty na proxy serveru	31

Úvod

Jakýkoliv hardware spojovaný s počítači, dříve než začne vykonávat svoji činnost, vyžaduje mít nainstalovaný a správně nakonfigurovaný software. Příkladem může být obyčejný stolní počítač, který potřebuje v sobě mít nainstalovaný operační systém spolu s ovladači. Tato instalace spolu s následující konfigurací může být časově poměrně náročná. Pokud ale těchto počítačů, potažmo serverů bez nainstalovaného operačního systému (pozn. v angličtině bare metal machine) máme desítky, dokonce stovky, čas vložený do instalace těchto strojů se může vyšplhat na neúnosné číslo. Takovouto mechanickou a nijak záživnou práci je systémový administrátor, či osoba pracující v serverovně nucena pravidelně vykonávat. Mnoho chytrých hlav nad problémem automatizace zmíněných úkonů produmalo dlouhé večery. Z tohoto úsilí na svět přišla řada nástrojů na zavedení operačního systému do čistého serveru. Tyto nástroje jsou hojně využívány jak v komerčním prostředí, tak v akademickém.

Životní cyklus serveru se skládá ze tří částí:

- provisioning, tedy chvíle, kdy se snažíme oživit server. Mezi to patří konfigurace DHCP, DNS a dalších částí, které potřebujeme, aby stroj komunikoval se sítí. Pro slovo provisioning není v češtině jednoduchý překlad. Vysvětlil bych ho takto: vytvoření a nakonfigurování nového stroje (ať už virtuálního, nebo s opravdovým hardware) tak, že bude obsahovat nainstalovaný operační systém a nakonfigurovaný přístup k síti, aby bylo možné s ním komunikovat,
- konfigurace, tj. část práce, kdy se snažíme server dostat do pro nás použitelné podoby – instalujeme dodatečné balíčky a nastavíme je,
- reportování, což je část cyklu, kdy je na serveru již vše nastaveno a monitorujeme správnou funkci.

Cíl práce

Bakalářská práce má za úkol sestavit infrastrukturu pro plně automatizovanou instalaci serverů. Předchází tomu popis jednotlivých standardů a protokolů využívaných pro dané úkony. Další částí práce je analýza jednotlivých frameworků – od více k méně populárním. V práci jsou zahrnuty pouze open-source řešení. Existují také placené frameworky s profesionální podporou, o nich ale práce nepojednává. Z této analýzy je cílem vybrat nejvhodnější framework pro naše požadavky.

Vzniklý systém s vybraným frameworkem má mít možnost škálování. Tím je myšleno přidání dalších datacenter, tj. přidání dalších oddělených LAN sítí do správy infrastruktury.

Teorie zavedení operačního systému

Pro celou analýzu a následnou stavbu infrastruktury, o které práce uvažuje, je důležité teoretické pochopení jednotlivých kroků probíhajících od zapnutí serveru až po zavedení operačního systému. Tato kapitola se věnuje popsání jednotlivých standardů a protokolů využívaných při zavádění obrazů disků.

1.1 Bare metal server

S přesunem IT infrastruktury do „cloudu“ se v našem průmyslu začínají objevovat nové výrazy, mezi které patří i bare metal. Nejjednodušeji řečeno, bare metal server je klasický dedikovaný server s novým, pěkným jménem.

Ukáži na příkladu: pokud si zákazník objedná bare metal server, přístup k hardwaru má pouze on a s nikým ho nesdílí. Šířka pásma na síťové kartě tedy patří jen jemu a celou ji může využít.

1.2 Provisioning

Pokud v IT oblasti potkáme výraz „provisioning“, obvykle tím myslíme sérii kroků, během kterých připravíme server s určeným operačním systémem, daty a dalším vybraným softwarem. Následně na serveru připravíme připojení k síti. Mezi typické kroky patří:

- vybrání serveru z databáze volných strojů,
- nainstalování odpovídajícího softwaru (operační systém, ovladače pro hardware, aplikace),
- konfigurace nainstalovaného softwaru z předchozího kroku (nastavení připojení k síti, tj. přiřazení IP adresy, brány, atp.).

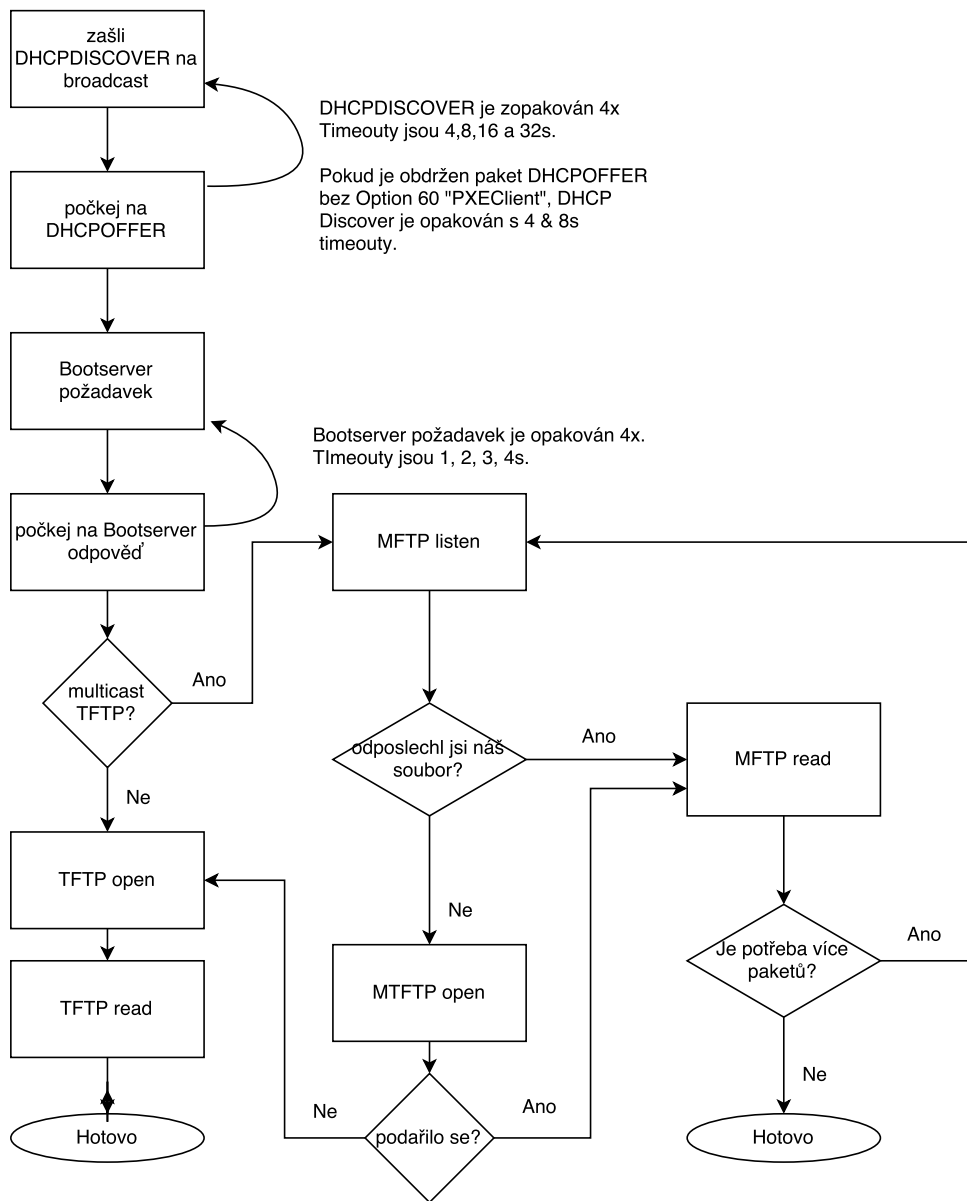
Po provedení kroků se systém restartuje a načte nový operační systém. Server je zde již připraven k použití.

1.3 PXE protokol

PXE je definován na základě standardů internetových protokolů a služeb široce využívaných v průmyslovém světě. Jmenovitě to jsou TCP/IP, DHCP, TFTP, které standardizují formu komunikace mezi serverem a klienty.[?]

PXE protokol pracuje v následujících krocích:

1. Klient zahájí komunikaci zasláním DHCPDISCOVER paketu na broadcast adresu. K tomu se využije standardního portu DHCP - 67 na UDP. Tento paket obsahuje rozšíření, podle kterého server pozná, že paket přichází od klienta s implementovaným PXE protokolem. Konkrétně tedy DHCP Option 60, nastavena na PXEClient:Arch:xxxxxx:UNDI:yyyzzz. (Předpokládáme, že DHCP server toto rozšíření podporuje.)
2. Odpoví na standardním DHCP reply portu (UDP 68) paketem DHCPOFFER. Každá zpráva obsahuje klasické DHCP parametry - IP adresu klienta a další možnosti nastavené administrátorem serveru.
3. Z DHCPOFFER paketu si klient zaznamená:
  - IP adresu klienta,
  - seznam Boot serverů z PXE tagu,
  - Discovery Control Options,
  - IP adresu Multicast Discovery.
4. Pokud si klient vybere IP adresu nabídnutou DHCP službou, pak musí dokončit standardní DHCP průběh zasláním požadavku na adresu (paketu DHCPREQUEST) a poté počkáním na potvrzení požadavku od služby - obdržáním paketu DHCPACK.
5. klient si vybere a objeví Boot server. Tento objevovací paket může být zaslán na broadcast (port 67), multicast (port 4011) nebo na unicast (port 4011). Toto záleží na nastavení obdržené v předchozím přijatém DHCPOFFER paketu obsahující rozšiřující PXE tagy. Paket je stejný jako počáteční DHCPDISCOVER v kroku 1, jen je organizován jako DHCPREQUEST a obsahuje:
  - IP adresu přiřazenou klientovi z DHCP,
  - tag pro identifikátor klienta (UUID),
  - tag pro klientovo UNDI,
  - tag pro klientovu architekturu serveru,

Obrázek 1.1: Diagram popisující průběh dle PXE

- DHCP Option 60 - nastavenou na PXEClient:Arch:xxxxxx:UNDI:yyyzzz.
6. Boot server vyšle na unicast klientovi paket DHCPACK na klientův zdrojový port. Tento paket obsahuje:
- jméno zaváděcího souboru

- konfigurační parametry MTFTP ¹
7. Klient stáhne spustitelný soubor buď pomocí standardního TFTP (port 69), nebo MTFTP (potom přiřazený port nalezneme v Bootserver ACK paketu). Kam se server uloží záleží na architektuře procesoru klienta.
  8. Klient rozhodne, zda je potřebný test staženého souboru. Pokud je test zapotřebí, klient zašle další DHCPREQUEST boot serveru požadující identifikační údaje staženého souboru. Tyto identifikační údaje stáhne a provede test, zda je soubor správný.
  9. Konečně, pokud podmínka kroku 8 proběhla pozitivně, PXE klient začne vykonávat kód právě staženého souboru.

...

1.4 pxelinux

<http://askubuntu.com/questions/651902/what-is-the-difference-between-grub-and-syslinux> ...

---

¹Multicast Trivial File Transfer Protocol

Analýza provisioning frameworků

V této kapitole rozeberu jednotlivé frameworky, pomocí kterých je možné nainstalovat operační systém. Jednou z nutných podmínek je schopnost instalace operačních systémů CentOS a Debian. Ostatní operační systémy jsou výhodou, ale nejsou nezbytné. Kapitola též popisuje stroje, na kterých bude celý experiment testován spolu s jejich konfigurací. Služby jsou konfigurovány tak, aby byly na oddělených virtuálních serverech a nemohly se vzájemně ovlivňovat. Na konci kapitoly vybereme framework Foreman z důvodů níže uvedených.

2.1 Metodika porovnání

Než začnu zkoumání a hodnocení jednotlivých frameworků, je třeba si stanovit hodnotící kritéria, která mi umožní frameworky objektivně porovnávat a vybrat kandidáta pro kapitolu ???. Pokud to bude alespoň trochu možné, tak pro kritérium stanovím stupnici, na základě které bude možné frameworky mezi sebou porovnat.

Zhodnocení jednotlivých frameworků pro provisioning čistého hardwaru bylo provedeno jak z pohledu kvality, tak i kvantity. Jakmile je framework nastaven a rozvržen, může být složité klientské servery zmigrovat z jednoho na druhý. Kritéria zvolené při porovnávání jsou následující:

- uzavřenost systému (licence),
- dospělost projektu,
- počet aktivních uživatelů,
- složitost instalace frameworku,
- stabilita,

- složitost údržby,
- hardwarová náročnost,
- počet volitelných vlastností.

Následující podkapitoly přiblíží frameworky ke srovnání. Dále popíši jednotlivé parametry, podle kterých frameworky budeme porovnávat.

2.1.1 Licence

V této práci se budu zabývat pouze open-source frameworkami, tedy pokud nějaký framework chceme zvažovat, musíme nejdříve zjistit, zda nám to licence projektu dovoluje. Typ licence frameworku může ovlivnit licenci díla, kde framework použijeme (tedy i tuto práci), je dobré tedy se tímto zabývat. Důvody pro open-source jsou zřejmé: ===

Licence se dají rozdělit podle stupně přísnosti. Níže uvedené rozdělení je od nejméně přísného až po nejstriktnější:

- Public Domain,
- permisivní,
- LGPL,
- copyleft,
- AGPL.

Uzavřenost systému je jedno z nejdůležitějších kritérií při výběru frameworku. Prodejce hardwaru a jeho ocenění projektu, podpora projektu přímo ovlivňují cenu nasazení. ?????????????????? Všechny analyzované frameworky se nacházejí pod určitou open-source licencí, nebo alespoň mají ekvivalentní open-source edici. OpenStack Ironic, Foreman, Cobbler i MaaS jsou kompletně open-source a zdarma.

2.1.2 Stáří projektu

„Nedospělý“, či netestovaný kód, který se může jednoduše rozbít, přímo koreluje se stářím frameworku. Je proto důležité se ujistit, že projekt, který vybereme bude použitelný a dospělý. V naší analýze je dospělost spočítána pomocí počtu let, jak dlouho je framework vyvíjen.

Počet uživatelů či počet nasazení systému nám může ukázat určité náznaky, jako jaká je popularita systému u určité společnosti a které důvody se za tím skrývají. Tato hodnota, aby byla přesná, není jednoduše zjistitelná. Určité metriky jsou ale veřejně dostupné - mezi ty patří například počet forků

na GitHubu, počet uživatelů v mailing listu, počet velkých firem, které se rozhodly pro deployment frameworku (zde vycházím z předpokladu, že ve velké společnosti tým na takový úkol bude mít větší počet pracovníků a tím i přispěvatelů do projektu). Tyto hodnoty nám můžou nastínit určitý odhad, kolik nasazení bylo. Toto nám také v určité míře ukazuje, jaká rychlost bude při opravách různých chyb, či rychlost přidávání dalších funkcí.

Tabulka s počtem deploymentů.

2.1.3 Složitost instalace

Dalších z hlavních bodů, které musíme při výběru frameworku zvažovat, je složitost instalace takového systému pro provizi serverů.

2.1.4 Stabilita

2.1.5 HW požadavky

Dříve, než začneme instalovat jakýkoliv software, musíme se ujistit, že daný hardware ho podporuje.

2.1.6 Podpora operačních systémů

Jedním z prvních požadavků bylo, že daný framework bude schopný instalovat několik různých operačních systémů vedle sebe. Například MaaS podporuje pouze Ubuntu - je vydáván společností Canonical, tj. vývojáři Ubuntu. Proto mnoho funkcionalit MaaS je již zakomponováno do Ubuntu. Cobbler i Ironic mají podporu instalace pouze linuxových distribucí. Foreman zvládne jak různé linuxové distribuce, tak BSD systémy, i Windows.

2.2 Testovací laboratoř

2.2.1 Hardware

2.2.1.1 Master server

Celý experiment byl testován na Intel x86 stroji se základovou kartou X10SLM-F od výrobce SuperMicro. Na kartě je zapojen BMC modul pro vzdálené ovládání. Další fakta o serveru jsou:

- Intel® Xeon® E3-1200 v3,
- 16 GB RAM,
- 1x 10Gbps Intel GE síťová karta,
- 2x512 GB SSD disky zapojené jako JBOD.²

---

²Just a bunch of disks - v překladu jen hromada disků

2.2.1.2 Instalovaný stroj

Instalovaný stroj má tyto parametry:

- základní deska X10DDW-i,
- Intel® Xeon® E3-1200 v3,
- 16 GB RAM,
- 1x 10Gbps Intel GE síťová karta,
- 1x 1Gbps Intel XE síťová karta,
- 1x 4TB HDD.

Koncept instalace serverů je navržen tak, že hlavní, tedy 10 Gbit síťová karta je zapojena do podsítě připojené do internetu. IP adresa na této síťové kartě přiřazena staticky na stroji. 1 Gbit port je zapojen do interní sítě oddělené od internetu, na které bude celý proces instalace probíhat. IP adresa je na tomto portu přiřazována pomocí DHCP. Připojení k internetu při instalaci probíhá pomocí http-proxy, její adresa je zaslána serveru v Kickstart/preseed konfiguračním souboru.

2.2.1.3 Přepínač mezi stroji

gotta redo this text

Jako přepínač mezi stroji byl využit Cisco SF550X-24.

Na portu master serveru je povolen VLAN trunking. Netagované pakety patří do VLANy 1, kdy je povoleno tagovat i 222.

Na instalovaném stroji je konfigurace následující:

1Gbps karta do vlany 222 bez trunkování. 10Gbps karta do vlan 1 bez trunkování.

2.2.2 Konfigurace strojů

2.2.2.1 Master

Na master stroji budeme všechny naše testované projekty mít v kontejnerech. Přesněji řečeno to nebudou kontejnery, ale budeme využívat KVM (Kernel-based Virtual Machine) virtualizace, díky které můžeme jednotlivé části úplně oddělit od hypervisoru. Toto je míněno hlavně z bezpečnostního hlediska. Jako operační systém, nad kterým budou jednotlivé služby spouštěny je vybrán Debian. Mezi důvody patří nadstandardní stabilita, jedna z největších komunit v oblasti GNU/Linux a také velký výběr již vytvořených balíčků pro jakékoliv potřeby. Na síťovém portu jsou povoleny VLAN 1 a 222, přičemž pokud ethernetový rámec tag s informací o VLANě neobsahuje, bude nastavena na 1. Tuto konfiguraci sítě pro operační systém Debian vidíme níže:

```
# /etc/network/interfaces
# interfaces(5) file used by ifup(8) and ifdown(8)
auto lo
iface lo inet loopback

auto br0
iface br0 inet dhcp
bridge_ports enp5s0
up /usr/sbin/brctl stp br0 off

auto enp5s0.222
iface enp5s0.222 inet static
    vlan-raw-device enp5s0

auto br1
iface br1 inet static
    address 192.168.4.4
    netmask 255.255.255.0
    bridge_ports enp5s0.222
    up /usr/sbin/brctl stp br1 on
```

Jak vidíme výše, rozhraní br0 je VLAN 1 (dle nastavení na přepínači) a br1 je VLAN 222. Tato terminologie bude využívána i v následujícím textu.

2.3 Testované frameworky

Kapitola níže popíše frameworky, které jsme k naší analýze vybrali.

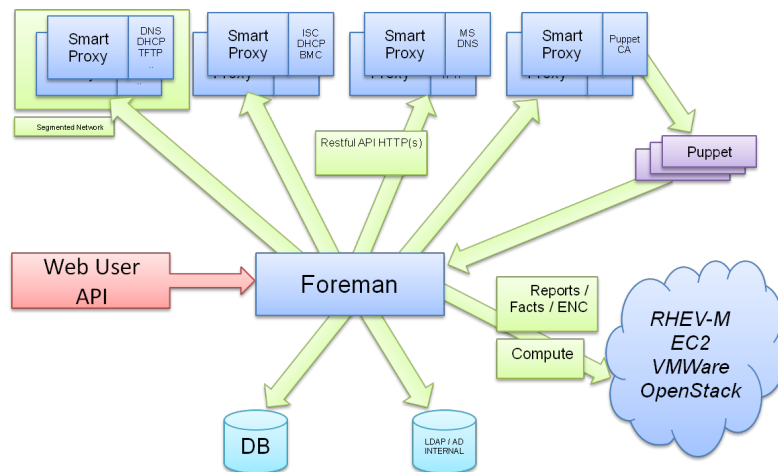
2.4 Foreman

Tento open source projekt spatřil světlo světa v roce 2009, kdy byl založen programátory Ohadem Levym a Paulem Kellym. Foreman je komplexní nástroj pro správu celého životního cyklu jak hardhare strojů, tak těch virtuálních. Mezi hlavní části a funkce patří: provisioning, konfigurace serveru a poté jeho monitoring. Umožňuje automatizaci úkolů, které se opakují během prvotního nastavení infrastruktury. Dále Foreman nabízí správu konfigurací serverů, následovaných monitorováním a zobrazování trendů ze získaných dat. Celý projekt je zaštitěn společností RedHat a jako jazyk byl vybrán Ruby on Rails. Databázi, do které budou ukládána data, si můžeme při instalaci vybrat -patří mezi ně PostgreSQL, SQLite, MySQL a další. Foreman se dá také provozovat na jiných databázích, ovšem bez oficiální podpory.

Během provisioningu, Foreman z velké části závisí na Smart Proxy, která je ve výchozím nastavení nainstalována na stejný server, jako Master uzel. Smart

2. ANALÝZA PROVISIONING FRAMEWORKŮ

proxy hraje roli prostředníka v komunikaci mezi Foremanem a externími službami. V současnosti Smart Proxy obsahuje podporu pro služby: TFTP, DNS, DHCP, Puppet & Puppet CA. Další služby je možné nainstalovat pomocí pluginů. Na obrázku XXX můžeme vidět komunikaci mezi Foremanem, Smart Proxy a službami.

Obrázek 2.1: Architektura Foremanu

Provisioning serveru s námi vybraným operačním systémem a požadovanou konfigurací je několika krokový proces. Prvně je třeba vybrat operační systém s přiřazeným instalačním médiem. Foreman již má několik operačních systémů založených na UNIXu v sobě nakonfigurován a připraven přímo k instalaci na stroje. Dalším krokem je vybrání rozdělení disků a šablony pro provisioning (pro příklad Kickstart nebo Preseed).

Když náš nový server nabootuje pomocí PXE protokolu, vyšle broadcast zprávu pro DHCP server schopný přijímat DHCP žádosti. Smart Proxy pracující jako DHCP server odpoví a přidělí IP adresu novému hostu. PXE server je kontaktován a přesměruje nový stroj na TFTP server obsahující bootovací obraz disku. Nový stroj se pokusí o získání obrazu, spustí ji a začne instalaci s parametry, které byly obsaženy v šabloně ve Foremanu. Následovně, pokud je tak povoleno, proběhne jeden běh Puppetu. Foreman spoléhá na službě Puppet pro správu konfigurací a pro sbírání faktů o serverech. Celý proces je zobrazen na obrázku XXXX.

==== obrazek ===

Foreman je schopen zavést široké spektrum operačních systémů založených na UNIXu. Mezi operační systémy, které se podle diskusních fór povedlo nainstalovat, patří: RHEL, Fedora, CentOS, Ubuntu, Debian, Solaris 8 and 10, OpenSUSE. Každopádně oficiální seznam operačních systémů, které Foreman podporuje, je poněkud kratší. Patří mezi ně: RHEL 6 and 7, CentOS 6 and 7, Fedora 19, Debian 7, Ubuntu 12.04 and 14.04 CITE THIS.

Foreman nabízí grafické rozhraní pro jednoduché využívání i méně schopnými uživateli. Je též dostupné RESTful API. Další variantou ovládání Foremanu je jeho nástroj pro ovládání z příkazové řádky - zvaný Hammer. Pomocí něj je možné jednotlivé dílčí kroky skriptovat. Foreman je jednoduše rozšiřitelný pomocí Rails Engines. To ukazuje široká škála již dostupných rozšíření. Mezi ně patří například rozšíření Azure, Digital Ocean a další - pro přímý provisioning virtuálních serverů ve zmíněných cloudech.

2.4.1 Foreman Smart Proxy

Jádrem Foremanova řídicího systému pro vzdálené části infrastruktury jsou Smart Proxy, což jsou malé a modulární aplikace vytvořené v Ruby. Zjednodušeně, pokud něco spravovat, spustíme jednu z těchto ruby aplikací v místě, kde potřebujeme. Například: Místo toho, abychom manuálně zašli k DHCP serveru, podívali se na zápůjčky IP adres, přímo se pomocí REST API DHCP serveru zeptáme na volnou IP adresu, kterou nám DHCP server vrátí. Kód těchto proxy serverů je cíleně velmi krátký - okolo 1000 řádků, díky čemuž není tak těžké jednotlivým částem porozumět a dopsat libovolný modul.

Mezi tyto smart proxy moduly patří:

- DHCP, DNS, TFTP
- BMC/IPMI
- Puppet, Puppet CA
- MCollective

Foreman obsahuje koncept zvaný Compute Resources. Tento nápad cílí na provisioning virtuálních serverů (také bare metal) na veřejných a soukromých cloudech. Podporuje tedy například VMWare infrastrukturu, nebo EC2.

2.5 Razor

Provisioning like its 1999

2.6 Stacki

Stacki je nabízen ve dvou základních plánech. V plánu zdarma, ten ale nenabízí webové rozhraní. Placený plán sice přes webovou stránku ovládat lze, skrývá ale v sobě jiná omezení. Mezi tato omezení patří například nemožnost instalace distribucí založených na Debianu (tedy i Ubuntu, které je jedním z našich požadavků), dále neobsahuje podporu pro UEFI. UEFI v našem případě problém není, protože SuperMicro základové karty v nastavení umožňují změnu na Legacy Boot (BIOS), absence podbory Debian distribucí je ale pro nás závažná, až klíčová.

2.6.1 Edice zdarma

Základní verzi Stacki můžeme nalézt zdarma, bohužel je ořezaná o určité vlastnosti. Jednou z možností je stažení rpm balíčku pro CentOS. Po instalaci balíčku dostaneme skript, který server přetransformuje na Stacki frontend. Druhou možností je, stejně jako u placené verze, připravený ISO obraz pro instalaci na stroj bez operačního systému.

2.6.2 Pro plán

Placená edice Stacki softwaru je nabízena ve 14-ti denní zkušební verzi, tu jsem také pro tento experiment použil. Po registraci na webu produktu je odeslán e-mail s odkazem na stažení iso souboru. Obraz je ve své podstatě CentOS linux (můžeme si vybrat CentOS 6, či 7) připravený pro vypálení na CD, nebo zkopírování na USB disk pro následovné zavedení systému a instalaci na čistý stroj. Tento postup je odlišný od ostatní opensource konkurence, jež nabízejí svoje provision frameworky většinou jako balíčky pro linuxové distribuce. Cena placené edice je 100 USD/rok na jeden uzel, hlavní výhodou je již zmíněná podpora UEFI a možnost instalace Ubuntu a v neposlední řadě placená podpora.

2.7 OpenStack Ironic

OpenStack je škálovatelná, open-source platforma pro stavbu veřejných či privátních cloudů. Jako distribuční model převažuje IaaS, česky přeloženo jako "Infrastruktura jako služba". V takovémto modelu se poskytovatel služeb zavazuje poskytnout infrastrukturu - ať už virtualizované, tak i hardware servery. Příklady komerčních IaaS jsou např. Amazon Web Services, nebo Microsoft Azure. OpenStack je stavěný na velké výpočetní, datové i síťové zdroje v datacentrech, u čehož je vě ovládáno přes webové rozhraní.

Všechny OpenStack služby mezi sebou komunikují na bázi RESTful API, k tomuto využívají HTTP protokol pro výměnu informací a dat. Jednou komponentou je právě Ironic pro instalaci bare metal serverů.

OpenStack je orientován na obrovské clustery. Věřím, že v určitých případech může být správnou volbou i pro provisioning, v našem případě ale taková volba připadá jako kolos. Už jen instalace celého frameworku na jeden systém (v mém případě vybraném DevStacku) trvala něco přes půl hodinu. Z důvodů nevhodnosti pro naše využití jsem se s testováním tohoto frameworku dále nezabýval.

2.8 Spacewalk

Spacewalk is an open source based Linux server administration tool. It is registered under the open source license GPLv2. Spacewalk is community

driven software from which few commercial products as Red Hat Satellite and Novell SUSE Manager have derived. Spacewalk started in June 2008 when it became officially an open source project. It is based on Red Hat Network which was started in 2001 and it later spawned into a stand-alone Red Hat Satellite product. [1.]

Spacewalk je open source nástrojem pro administraci Linux serverů. Licencí, pod kterou je distribuován, je GPLv2. Spacewalk je

pacewalk has many features that allow Linux administrators to manage hardware and software information, install and update systems, manage systems as a group, provision systems, configuration file management and deployment and monitoring. Spacewalk works with virtualization platforms such as VMware and Xen to create and configure virtual guests and manage systems efficiently in multiple geographical locations. Spacewalk is managed through a web interface where all the information about servers is located. Administration software supports many Linux distributions such as Fedora, CentOS, SLES and Debian with both versions of architecture, 32-bit and 64-bit. [1.]

Spacewalk obsahuje mnoho funkcí nabízejících administrát

2.9 Závěr

V této kapitole popíši a shrnu jednotlivé frameworky v jejich silných i slabých bodech podle poznatků, které jsem získal při testování systémů a podle posbíraných statistických dat.

2.9.1 Foreman

Z výše testovaných frameworků po analýze byl vybrán Foreman. Hlavní výhodou bylo jeho grafické rozhraní, pomocí kterého může administrátor vykonat reinstalaci serveru na jakémkoliv zařízení s webovým prohlížečem. To samé se týká i serverového technika, který je schopen práci vykonat na svém telefonu, stojící vedle serveru v serverovně. Jeho instalace byla v porovnání s ostatními frameworky stejně obtížná, z důvodu, že implicitní konfigurace není ideální a je třeba systém hluboce nastudovat, pokud ho nevyužíváte na uživatelské úrovni. Výhodou je už vytvořené balíčky pro master server, Smart Proxy, i nějaké pluginy do operačního systému Debian, což konkurence v podobě Spacewalk nenabízí. Mezi další důvody mého výběru Foremanu patří jedna z největších komunit v této oblasti a také časté vydávání nových verzí. Nasazením frameworku se věnuje příští kapitola.

2.9.2 Ironic

2.9.3 Ostatní frameworky

2. ANALÝZA PROVISIONING FRAMEWORKŮ

Tabulka 2.1: Srovnání frameworků

-	Foreman	IroniC	Stacki	Razor	Cobbler
Uzavřenost systému					
Dospělost projektu					
Počet aktivních uživatelů					
Složitost instalace frameworku					
Stabilita					
Složitost údržby					
Hardwarová náročnost					
Počet features					

Nasazení Foremanu

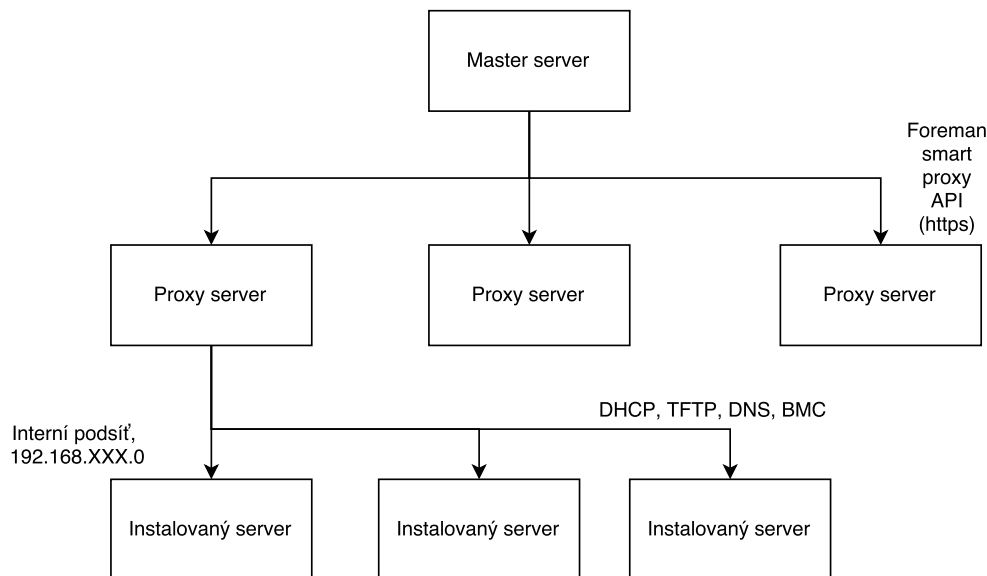
Cílem této kapitoly je popsání nasazení frameworku Foreman, který jsme vybrali v minulé kapitole. V první části popíšeme topologii infrastruktury. Dále budou postupně popsány jednotlivé servery a služby, které na nich běží. Na konci kapitoly je popsán ansible a jeho playbooky, pomocí kterých je možné infrastrukturu jednoduše nasadit.

3.1 Topologie infrastruktury

Jedním ze stavebních kamenů virtualizace je vymezení běhu operačního systému do virtualizovaného prostředí, přičemž jsou mu poskytnuty částečné či plné zdroje virtualizačním nástrojem. Díky tomu můžeme na jednom fyzickém stroji provozovat více virtuálních počítačů. Dává nám to možnost lépe a efektivněji využít výpočetního výkonu stroje (tzv. hypervisoru) s dalšími výhodami, mezi které patří např. možnost hostování více operačních systémů na jednom serveru. Výhodou virtualizovaných prostředí je dozajista oddělenost a jednoduché znovunasazení instancí. V našem případě budeme jednotlivé části infrastruktury virtualizovat pomocí KVM.

3.1.1 KVM

KVM je virtualizační infrastruktura pro linuxové jádro, které ho přemění na hypervisor. Aplikaci začala vyvíjet společnost Qumranet, později odkoupená RedHatem. V linuxovém kernelu je obsaženo od verze 2.6.20. Podporovaná je pouze plná virtualizace, plnou virtualizací ale lze spouštět i proprietární operační systémy, jako macOS, Windows, Solaris. Ke své funkčnosti vyžaduje nejméně podporu virtualizace procesoru první generace a to buď procesory od společnosti AMD pod označením AMD-VTM(1) či od společnosti Intel s registrovanou ochranou známkou Intel® VT.

Obrázek 3.1: Infrastruktura

3.2 Master server

3.2.1 Instalační skripty

Na různých linuxových distribucích můžeme balíčkové manažery kombinovat. Bohužel prvotní instalace - a také nástroj, pomocí kterého tento proces vykonáváme, je specifický ke každé distribuci operačního systému. Pokud tedy budeme chtít provozovat heterogenní prostředí, s velikou pravděpodobností se nevyhneme použití několika instalátorů vedle sebe. Následující podkapitoly se tedy budou věnovat instalátorům pro operační systémy Debian (instalátor pod názvem Preseed) a Red Hat Enterprise Linux (Kickstart).

3.2.1.1 Automatizace instalace OS Debian pomocí Preseed

Preseeding (pozn. v překladu do češtiny přednastavení) nám umožňuje odpovédět na otázky při instalaci operačního systému, které bychom jinak byli nuceni vyplnit ručně. Díky tomu můžeme plně automatizovat většinu způsobů instalace OS. Dokonce nějaké funkce přes manuální instalaci nejsou dostupné. Celá tato konfigurace je obsah skriptu předložený instalaci.

Způsoby preseedingu

Existují tři metody, jak skript instalaci předložit. Ty jsou: initrd, soubor, network.

- **initrd** - pokud preseed konfiguraci předáme instalaci už v ram disku; načtení skriptu se provede hned na začátku instalace a můžeme přeskočit všechny otázky. Podmínkou je soubor **preseed.cfg** uložený v kořeni initrd.
- **soubor** - v tomto případě je konfigurace uložena na bootovacím médiu (tj. CD nebo USB flash disk). Načtení skriptu se provede hned po připojení média, tj. hned po dotazech na direktivy o jazyku instalace a rozvržení klávesnice.
- **ze sítě** - načtení preseed skriptu proběhne hned po automatické konfiguraci síťových rozhraní. Boot parametr, podle kterého se instalace řídí, je **preseed/url=http://server/preseed.cfg**.

V našem případě využijeme třetí možnosti. I když načítání preseed konfigurace z initrd se zdá jako nejzajímavější způsob, generování initrd instalátoru je poměrně komplexní proces.

Preseed soubor

Preseed soubor je plain text soubor, ve kterém každá řádka obsahuje jednu odpověď na jednu **debconf** direktivu. Jeden řádek obsahuje čtyři pole oddělené mezerou (nebo tabulátorem). Na příkladu

```
d-i mirror/suite string stable
```

- **d-i** – první pole je tzv. vlastník direktivy; **\uv{d-i}** je značka pro direktivy spojené s instalátorem,
- **mirror/suite** je identifikátor a typ otázky oddělené lomítkem,
- **string stable** jsou datový typ a hodnota odpovědi. Pokud řádek obsahuje další mezeru, považuje se za část odpovědi.

3.2.1.2 Automatizace instalace CentOS/RHEL pomocí Kickstart

Kickstart je způsob automatizované instalace od společnosti RedHat. Kvůli této vazbě je tedy kompatibilní s operačními systémy vázanými na tuto společnost. Jmenovitě Red Hat Enterprise Linux (zkráceně RHEL), CentOS, Fedora.

Základem Kickstart instalace jsou tři prvky: malý bootovací obraz disku, konfigurační soubor a repozitář s jednotlivými balíčky. Díky PXE instalaci obraz disku a kickstart soubor nemusí být uložen na záznamovém médiu připojeném k serveru. Kickstart nabízí širokou škálu možností, jak si instalaci přizpůsobit vlastní potřebě. Pěkným a užitečným způsobem, jak toto nastavit je jeden plain text soubor (**ks.cfg**).

3. NASTAZENÍ FOREMANU

Soubor obsahuje část s příkazy odkazující na jednotlivé kroky při instalaci. V souboru předáme stejné parametry, které bychom probedli, kdybychom instalovali interaktivně.

Kickstart soubor **ks.cfg** se skládá z těchto částí:

- nastavení klávesnice a jazyka operačního systému,
- způsob autentizace,
- diskové rozdělení,
- výběr bootloaderu,
- seznam balíčků, které se na uzel budou instalovat,
- a konečně vlastní příkazy, které se mají provést v okamžiku, co skončí instalace (tzv. post-install skript).

Další ze zajímavých vlastností ks.cfg je částečně automatizovaná instalace, případně aktualizace. Instalátor se poté zeptá jen na otázky, které mu nebyly podsunuty v konfiguračním souboru (mezi toto může například patřit rozdělení disku, které můžeme chtít u každého serveru jiné). Některé možnosti aktualizace operačního systému pomocí kickstartu jsou ale omezené - například není možné aktualizovat verze balíčků.

Rozdělení disku

Následující část pojednává o možnostech kickstart instalace při rozdělení disků. Příkazy níže je možné vložit do konfiguračního souboru (**ks.cfg**).

autopart - automaticky vytvoří diskové oddíly - 1 GB a více pro root oddíl (/), swap oddíl a boot oddíl podle příslušící architektury. Tento příkaz též přijímá parametry **--encrypted** a **--passphrase=PASS**.

ignoredisk - zapříčiní, že disk nebude využit. Parametr poté je **--drives=disk1,disk2,...**. Druhým využitím příkazu je parametr **--use-only=disk1**, pomocí kterého určíme, pouze jaké disky máme použít.

raid vytvoří software RAID. Struktura příkazu vypadá takto:

```
raid <mntpoint> --level=<level> --device=<mddevice> <partitions*>
```

Mntpoint je místo, kde bude vytvořený raidový oddíl připojen. Podmínkou je, že oddíl připojený na **/boot** musí být RAID typu 1 (To samé platí i pro root oddíl, pokud nemáme zvláštní boot oddíl). Parametr **level** nám říká typ RAIDu (0, 1, 4, 5, 6, nebo 10).

part / partition - vytvoří diskový oddíl na disku. K zajímavým parametrům patří **<mntpoint>**, **--fstype** (případně **--noformat**), **--size**.

bootloader - specifikuje, jak by měl být bootloader instalován. Pomocí parametru **--location** nastavíme oddíl (případně pozici Master Boot Recordu, pokud nastavíme **--location=mbr**), kde má být záznam zapsán. Parametr **--driveorder** říká, který disk je první v pořadí v nastavení BIOSu.

`clearpart` odstraní všechny diskové oddíly na discích specifikovaných v parametru `--drives`. S pomocí `--initlabel` vytvoříme label standardní k naší architektuře, tedy GPT, či MBR.

`sgdisk`

`parted`

3.2.1.3 Disková rozvržení

Před úspěšnému dokončení instalace operačního systému na server si musíme zodpovědět několik otázek. Před kopírováním systémových souborů musí být ílové médium (většinou hard disk) nastaveno. Následovné kroky musí být vykonány:

- Partitioning - jednotlivé oddíly disků jsou části disku (ať už fyzického nebo logického), se kterými můžeme libovolně nezávisle manipulovat. Diskový oddíl obsahuje vlastní file systém, případně pod oddíly.
- naformátování disku, při kterém na oddíl zavedeme souborový systém.
- bootloader
- nakopírování souborů na disk

gotta rewrite this 111 Na počítačích s procesorem z rodiny x86 (IBM PC kompatibilné) je proces bootování obvykle řešen dvěma způsoby, a to buď pomocí metody BIOS-MBR nebo novějšího UEFI-GPT. Metoda UEFI-GPT je modernější, a proto podporuje užití většího počtu diskových oddílů, kdy jednotlivé oddíly mohou mít i větší velikost. V porovnání s BIOS-MBR zvyšuje též rychlost a bezpečnost bootování.

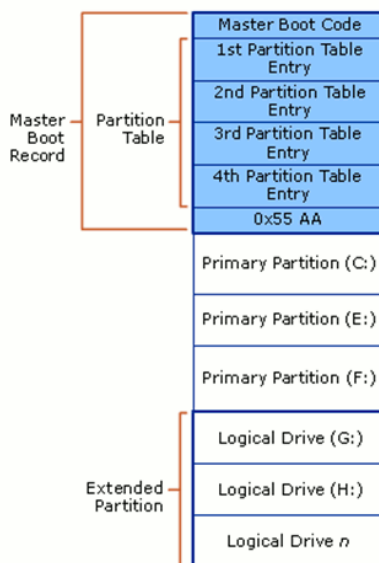
3.2.1.4 Standardní proces bootování s MBR

MBR je starým standardem pro rozdělování oddílů disku a stále je ve velké míře používán. MBR (master boot record), se nachází na úplném začátku disku a obsahuje metadata o tom, jak jsou na zařízení logické oddíly organizovány. Master Boot Record též obsahuje spustitelný kód, který je schopen prohledávat oddíly a najít na nich operační systém. A následně spustit spustitelný kód/proceduru operačního systému.

Na MBR disku je možné mít pouze 4 oddíly. Pro vytvoření více oddílů je potřeba nastavit tu čtvrtou jako „rozšířenou“ (tj. „extended“), ve které je možné vytvořit pod-oddíly (též logické disky). Tím, že MBR využívá 32 bitů na adresu oddílu, je maximální velikost jednoho do 2TB. Takto nějak vypadá typické rozdělení MBR:

3. NASTAZENÍ FOREMANU

Obrázek 3.2: MBR rozvržení disku

Jak vidíme na obrázku výše, MBR má několik nevýhod. Vedle již zmíněné maximální velikosti oddílu 2TB a maximálně 4 logických oddílů, to je též fakt, že MBR je jediné místo, kde se nachází informace o diskovém rozdělení. Pokud se tedy někdy poruší, celý disk se stane nečitelným.

Standartní bootovací proces BIOS-MBR od zapnutí počítače po načtení operačního systému na počítačích IBM-PC kompatibilních se skládá z následujících kroků:

- Zapnutí počítače – Po zapnutí či reštartu serveru sa procesoru pošle signál RESET, který na sběrnici ukončí všechny aktivity a nastaví obsah vybraných registrů na počáteční hodnoty. Procesor se potom spustí v 16b reálném módu.
- Spuštění BIOS kódu – Po spuštění počítače procesor vždy nastaví obsah instrukčního ukazatele (ip – instruction pointer) na výrobcem zvolenou adresu reset vektoru (například pro procesor 80836 to je fyzická adresa 0xfffff0) a začne vykonávat instrukce na nadcházejících adresách. Reset vektor ukazuje do oblasti, která obsahuje kód BIOSu. BIOS představuje firmware počítače a implementuje základní program poskytující služby na komunikaci s hardware. Jeho programový kód je uložený v ROM, EEPROM nebo flash paměti umístěné na základní desce počítače. Mezi základní úlohy BIOSu při bootování patří testování (POST) a inicializace hardware. Následně BIOS vyvolá přerušení int 19h. Vyvoláním tohoto přerušení resp. služby se BIOS na základě svojí konfigurace pokusí najít bootovací zařízení (pevný disk, CD, DVD a pod.), které obsahuje boo-

tovací sektor. Bootovací sektor je úplně první sektor, resp. oblast velká 512 bajtů, která se nachází na CHS adrese 0/0/1 (cylinder 0, hlava 0, sektor 1) příslušného bootovacího zařízení. Aby byl tento sektor platný, musí obsahovat tzv. boot sektor podpis. To znamená, že bootovací sektor musí být zakončený dvojicí bajtů 0x55, 0xaa. Na paměťových médiích, které je možné rozdělit na vícero diskových oddílů se první sektor nazývá master boot record (MBR). struktura MBR je detailně popsána v následující podkapitole. V ostatních případech bootovací sektor nazýváme volume boot record (VBR). BIOS však tyto rozdíly nerozlišuje. Snaží se jen najít platný bootovací sektor (sektor s boot podpisem), jeho obsah následně přesune na předurčenou adresu do RAM paměti a předá mu řízení.

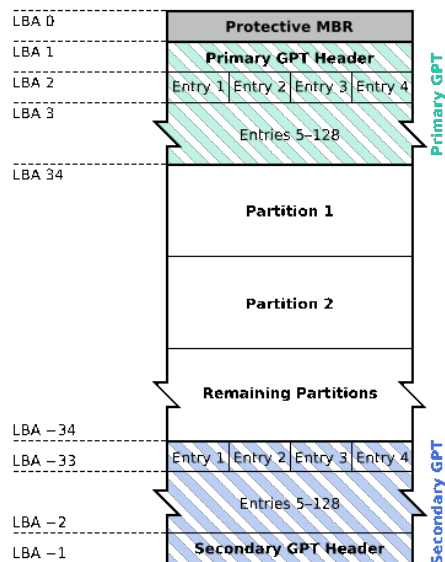
- Spuštění kódu MBR/VBR MBR resp. VBR je přesunutí do paměti RAM na fyzickou adresu 0x7c00. Segmentový registr cs a registr ip se nastaví tak, aby také ukazovali na stejnou adresu (obvyčně cs = 0x0000 a ip = 0x7c00). Program umístěný na této adrese je následně spuštěn. Ve většině případů MBR obsahuje krátký program, primární zavaděč (primary bootloader), jehož úlohou je nalezení aktivního oddílu a následně předání řízení do VBR tohto oddílu. VBR většinou obsahuje kód sekundárního zavaděče, který je závislý na operačním systému. Klasicky jeho hlavní úlohou je najít a nahrát do paměti RAM a spustit obsah sektorů, na kterých je umístěný soubor skutečného zavaděče operačního systému.

3.2.1.5 Standardní proces bootování s GPT

GPT je posledním standardem pro rozdělování oddílů na disku, současně je částí UEFI standardu. Využívá globálně unikátních identifikátorů (GUID), pomocí kterých definuje oddíl. Pro systém založený na UEFI tedy je nezbytné, aby využíval GPT. Je teoreticky možné vytvořit neomezený počet oddílů - na většině operačních systémů je ale toto číslo omezeno na 128. Narozdíl od MBR, které je omezeno na 2TB, jeden oddíl je schopný být velký až 2⁶⁴ bloků (64 bit adresa). Při bloku velkém 512 bajtů je to 9.44 ZB (1 ZB je miliarda TB). Níže na diagram vidíme rozdělení GPT:

Jak ukazuje obrázek výše, primární GPT se nachází na začátku disku a sekundární na konci. To je jedna z funkcionalit, co dělá GPT účinnější, než MBR. GPT ukládá záložní hlavičku a tabulku oddílů na konci disku, takže pokud se nějakým způsobem primární poškodí, může být zachráněna ze sekundární. Též obsahuje CRC32 opravné součty pro detekování chyb v hlavičce / tabulce oddílů. Dále můžeme vidět "Protective MBR" v prvním sektoru disku. Pomocí tohoto hybridního nastavení můžeme počítač s biosem zavést z disku s GPT rozdělením, s boot loaderem uloženým v části "Protective MBR". Toto je též ochranou před poškozením od nástrojů, které o GPT neví.

GUID Partition Table Scheme

Obrázek 3.3: GPT rozvržení disku

3.2.1.6 Naše využití

V našich instalovaných serverech budeme používat MBR pro malé disky (do 1TB) a to pořád z důvodu větší kompatibility základních desek. Při větších kapacitách již využijeme GPT rozdělení z důvodů výše vypsanych.

Pro Debian:

3.2.2 Zálohování

V našem případě je využita relační databáze PostgreSQL, ve které jsou uloženy důležité informace o serverech a statistiky Foremanu. Díky tomu, že nám malý down time vadit nebude, můžeme si dovolit udělat dump databáze. Obecně dump obsahuje strukturu tabulek a dále data obsažená v těchto tabulkách. Dle rady v manuálu [6] dále zálohujeme adresáře

- `/etc/foreman` obsahující všechny konfigurační soubory Master Foremanu
- `/var/lib/puppet/ssl` – obsahující certifikáty

Celé zálohování blíže popisuje shellový skript uložený v `/usr/local/bin/foreman-backup.sh`:

```
#!/usr/bin/env bash
```

```
# Backup The Foreman, following the advice at
# http://theforeman.org/manuals/1.7/index.html#5.5.1Backup

set -e # If any command fails, stop this script.
ME=$(basename $0)
main () {

    DATE=$(date '+%Y%m%d.%H%M')
    BACKUPDIR=/data/backups/backup-$DATE
    mkdir $BACKUPDIR
    chgrp postgres $BACKUPDIR
    chmod g+w $BACKUPDIR

    cd $BACKUPDIR

    # Backup postgres database
    su - postgres -c "pg_dump -Fc foreman > $BACKUPDIR/foreman.dump"

    # Backup config ifles

    tar --selinux -czf $BACKUPDIR/etc_foreman_dir.tar.gz /etc/foreman
    tar --selinux -czf $BACKUPDIR/var_lib_puppet_dir.tar.gz /var/lib/puppet/ssl
    tar --selinux -czf $BACKUPDIR/tftpboot-dhcp.tar.gz /var/lib/tftpboot /etc/dhcp/ /v

    ls -lh *tar.gz foreman.dump

}

main 2>&1 | /usr/bin/logger -t $ME
```

Tento skript je spouštěn každý den ve 2 hodiny ráno. Opakované spouštění je řešeno pro UNIX klasickým způsobem, tedy pomocí CRON démona. Řádek v CRON tabulce pro uživatele root (otevřeme pomocí příkazu `crontab -e`) vypadá následovně:

```
2 0 * * * /usr/local/bin/foreman-backup.sh
```

Následovně ještě celý filesystem serveru zálohujeme pomocí utility `backuppc` [14]. Jediné co je pro klienta potřebné spustit, je `rsync` v démon módu. Nainstalujeme tedy `rsync` a vytvoříme služby pro `systemd`.

Je potřeba vytvořit soubor `/etc/systemd/system/rsyncd.socket` s obsahem:

```
[Unit]
Description=Rsync Server Activation Socket
```

3. NASTAVENÍ FOREMANU

```
ConditionPathExists=/etc/rsyncd.conf
```

```
[Socket]
```

```
ListenStream=873
```

```
Accept=true
```

```
[Install]
```

```
WantedBy=sockets.target
```

Soubor se systemd službou, nacházející se v `/etc/systemd/system/rsyncd@.service`:

```
[Unit]
```

```
Description=Rsync Server
```

```
After=local-fs.target
```

```
ConditionPathExists=/etc/rsyncd.conf
```

```
[Service]
```

```
# Note: this requires /etc/rsyncd.conf
```

```
ExecStart=/usr/bin/rsync --daemon
```

```
StandardInput=socket
```

Dříve, než můžeme tuto službu použít, je ještě potřeba vytvořit soubor `/etc/rsyncd.conf`. V nejjednodušší konfiguraci bude obsahovat:

```
lock file = /var/run/rsync.lock
```

```
log file = /var/log/rsyncd.log
```

```
pid file = /var/run/rsyncd.pid
```

```
[foreman]
```

```
path = /home/foreman
```

```
uid = rsync
```

```
gid = rsync
```

```
read only = no
```

```
list = yes
```

```
auth users = rsyncclient
```

```
secrets file = /etc/rsyncd.secrets
```

```
hosts allow = 192.168.1.0/255.255.255.0
```

Soubor `/etc/rsyncd.secrets` obsahuje uživatelská jména a hesla oddělená dvojtečkou. Následovně je třeba nastavit na souboru správná přístupová práva, aby ostatní uživatelé nebyli schopni soubor číst, či nijak upravovat.

```
# chmod 600 /etc/rsyncd.secrets
```

3.2.3 Zabezpečení serveru

Jedním z prvků zabezpečení je nastavení firewallu na serveru. Protože používáme operační systém Debian, jako firewall máme k dispozici iptables. Na serveru zakážeme všechny porty mimo:

Tabulka 3.1: Otevřené porty na hlavním uzlu

Port	Protokol	Potřebné pro
53	TCP & UDP	DNS Server
67, 68	UDP	DHCP Server
69	UDP *	TFTP Server
443	TCP * HTTP & HTTPS	přístup do Foreman UI / provisioning templates - using Ap
3000	TCP HTTP	přístup do Foreman UI / provisioning templates - using sta
3306	TCP	v případě oddělené PostgreSQL databáze
5910 - 5930	TCP	Server VNC Consoles
5432	TCP	v případě oddělené PostgreSQL databáze
8140	TCP	Puppet Master
8443	TCP	Smart Proxy, otevřená pouze pro Foreman

Dalším krokem je vynucení SSL při připojení do webového rozhraní Foremanu. V posledních letech byl představen projekt Let's Encrypt pod záštitou neziskové instituce Internet Security Research Group (ISRG). Let's Encrypt otevřená certifikační autorita (CA), nabízející digitální certifikáty potřebné k HTTPS (SSL/TLS) zdarma.

V našem případě, kdy pro frontend využíváme webový server Apache (httpd) je vytvoření a obnova certifikátu velmi jednoduchá. Před vygenerováním certifikátu je nutné nastavit DNS A záznam tak, aby mířil na IP adresu přiřazenou našemu serveru. Tento A záznam musí být stejný jako hostname nastavený na serveru. Postup instalace certifikátu a jeho obnovení je následovný:

Nainstalujeme balíček s názvem certbot:

```
# apt-get install python-certbot-apache
```

Aktuálně už můžeme certbot klient použít. Vygenerování SSL certifikátu pro Apache je poměrně přímočaré. Klient automaticky získá a nainstaluje nový SSL certifikát pro validní domény v Apache konfiguraci.

Interaktivní instalaci certifikátů vyvoláme pomocí příkazu:

```
# certbot --apache
```

Certbot projde získanou Apache konfigurací a najde domény, které by měli být v žádosti o certifikát obsaženy. Interaktivně je možné jakoukoliv doménu odebrat. Utilita se dotáže na email potřebný při ztrátě klíče a dá nám na výběr ze dvou možností:

3. NASAZENÍ FOREMANU

- povolený http a https přístup, pokud je nějaká potřeba pro nezašifrovanou komunikaci,
- nebo přesměrování z http na https, které my využijeme.

Když instalace proběhne, vytvořené certifikáty spolu se soukromým klíčem jsou k dispozici v adresáři `/etc/letsencrypt/live`.

Zda je certifikát validní je možné zjistit například pomocí následujícího odkazu:

`https://www.ssllabs.com/ssltest/analyze.html?d=example.com\&latest`

Certifikáty vydávané autoritou Let's Encrypt jsou validní na 90 dní, proto je potřeba je po uplynulé době obnovovat. Doporučená doba k tomu je 60 dní. Aplikace `ertbot` obsahuje parametr `renew`, pomocí kterého certifikát obnovíme.

Praktickým způsobem, jak na linuxovém stroji vykonávat nějakou činnost opakovaně, je `cron` démon. Protože obnovovací příkaz zjišťuje pouze datum expirace a obnoví certifikát pouze pokud do expirace zbývá méně, než 30 dní, není problém tuto činnost spustit například jednou týdně.

Úpravu CRON tabulky uživatele `root` provedeme následovně:

```
# crontab -e
```

Příkaz otevřel soubor `/var/spool/cron/crontabs` pomocí našeho editoru. Do souboru přidáme řádek a uložíme:

```
30 2 * * 1 /usr/bin/certbot renew >> /var/log/le-renew.log
```

Tato část automaticky spustí aplikaci `/usr/bin/certbot renew` každé pondělí ve dvě ráno, v době, kdy by server neměl být tak těžce zatížen. Informace o průběhu se uloží do logu v adresáři `/var/log`.

3.3 Proxy server

3.3.1 Nastavení sítě

Tento virtuální server má přístup ke dvěma odděleným sítím. První z nich je připojena do internetu (toto síťové rozhraní nazvěme `eth0`) a má IP adresu přiřazenou z veřejného rozsahu. Adresa je nastavena staticky na stroji. Druhá síť je interní. Na tomto proxy serveru adresu přiřadíme staticky, u dalších strojů se adresa přiřadí pomocí DHCP (DHCP server bude spuštěn na tomto serveru).

Zde definujeme rozsah sítě pro každou lokalitu:

```
10.22.X.0/24,
```

kde X je číslo lokality, ve které se proxy server nachází. Masku podsítě /24 nám říká, že síť bude schopna obsáhnout 255 počítačů. Proxy server v lokalitě č. 1 tedy bude mít vlastní adresu 10.22.1.1/24.

3.3.2 Foreman Smart Proxy

Smart Proxy je projektem nabízejícím restové API jednotlivým subsystémům. Je tedy rozhraním mezi automatizačními nástroji vyšší úrovně (např. Foreman) a službami nižší úrovně (jako je DHCP, DNS, TFTP, atd.).

Pro instalaci balíčku v operačním systému Debian je třeba přidat oficiální repozitáře Foremanu. [5] Poté nainstalujeme pomocí `apt-get` a aplikaci nastavíme. Jednou z klíčových částí konfigurace je nastavení komunikace s Foreman master serverem pomocí SSL. Toto je blíže popsáno v kapitole Zabezpečení serveru.

3.3.3 konfigurace DHCP

Smart proxy potřebuje pro svou funkci správně fungující PXE stack, do kterého patří i DHCP server. Osobně jsem využil serveru od ISC, kvůli obrovské uživatelské podpoře a celkové vyladěnosti. V repozitářích Debianu lze nalézt pod jménem `isc-dhcp-server`. Ukázková konfigurace je níže:

```
omapi-port 7911;
max-lease-time 86400;

option domain-name-servers 8.8.8.8;

allow booting;
allow bootp;

option fqdn.no-client-update    on;  # set the "O" and "S" flag bits
option fqdn.rcode2              255;
option pxegrub code 150 = text ;

# PXE Handoff.
next-server \${SERVER_IP};
filename "pxelinux.0";

log-facility local7;

include "/etc/dhcp/dhcpd.hosts";

subnet 192.168.2.0 netmask 255.255.255.0 {
    range 192.168.2.10 192.168.2.255;
```

3. NASTAZENÍ FOREMANU

```
option subnet-mask 255.255.255.0;
option routers \${SERVER_IP};
```

Výše vidíme nakonfigurované direktivy. Lease time (čas propůjčky IP adresy) můžeme nastavit libovolně. Povolení bootp a booting direktiv je nutná podmínka k funkčnosti PXE. Řádka `filename "pxelinux.0"`; značí soubor, který bude instalovanému stroji podsunut. Lokace souboru na proxy serveru je v adresáři `/var/lib/tftpboot`. Implicitně se soubor nachází v adresáři `/usr/share/syslinux/`, odkud je možné ho přesunout. Též je třeba, aby adresář obsahoval soubor `menu.c32`. Nastavení podsítě je znovu libovolné, zde nastaveno podle kapitoly XX. Proměnná `SERVER_IP` obsahuje IP adresu Smart Proxy.

3.3.4 konfigurace TFTP

Jako náš TFTP server využijeme balíčku `xinetd`. Konfigurace TFTP se nachází v adresáři `/etc/xinetd.d/tftp`:

```
service tftp
{
    protocol = udp
    port = 69
    bind = \${SERVER_IP}
    socket_type = dgram
    wait = yes
    user = nobody
    server = /usr/sbin/in.tftpd
    server_args = /srv/tftp
    disable = no
}
```

3.3.5 Zabezpečení serveru

Komunikaci mezi Smart proxy a hlavním uzlem vykonáváme přes spojení zabezpečené SSL. Prvním krokem k tomu je vytvoření certifikátu podepsaným Master serverem. Na hlavním uzlu tedy vykonáme příkaz:

```
$ /opt/puppetlabs/bin/puppet cert --generate $HOSTNAME
```

Výstupem příkazu jsou 3 soubory:

- certifikát nově vytvořené proxy
- soukromý klíč nově vytvořené proxy
- certifikát hlavního uzlu

Tyto soubory přesuneme na proxy server a po změněme čtecí práva pouze pro uživatele foreman-proxy.

Druhým bodem zabezpečení serveru je firewall. Stejně jako na hlavním uzlu máme operační systém Debian, použijeme tedy iptables.

Povolené porty jsou následující:

Tabulka 3.2: Otevřené porty na proxy serveru

Port	Protokol	Potřebné pro
53	TCP & UDP	DNS Server
67, 68	UDP	DHCP Server
69	UDP	TFTP Server
5910 - 5930	TCP	Server VNC Consoles
8140	TCP	Puppet Master
8443	TCP	Smart Proxy, otevřená pouze pro Foreman

3.4 collectd plugin

Cílem našeho rozšíření je mít v grafickém rozhraní systému Foreman jednoduché grafy, které zobrazují informace o nainstalovaných serverech. Mezi tyto informace patří například vytížení procesoru, využití paměti, nebo přenos dat na síťovém rozhraní. Takových systémů na sběr dat existují stovky, proto v rozsahu bakalářské práce nemá smysl vyvíjet další. Na pomoc jsem si vzal démon na sběr statistických dat, collectd. Nabízí mnoho doplňků, díky kterým můžeme o serverech sbírat skoro jakékoliv informace nás napadnou.

3.4.0.1 bootstrap na nově instalovaných serverech

Na serverech, které jsou přes foreman instalovány se po prvotní provizi operačního systému nainstaluje collectd a poté nakonfiguruje v klient režimu. V příloze je skript, který collectd nastaví následovně:

```
LoadPlugin contextswitch
LoadPlugin cpu
LoadPlugin df
LoadPlugin disk
LoadPlugin entropy
LoadPlugin interface
LoadPlugin load
LoadPlugin memory
LoadPlugin processes
```

3. NAsAZENÍ FOREMANU

```
LoadPlugin uptime
LoadPlugin users
LoadPlugin vmem
LoadPlugin tcpconns

<Plugin df>
  FSType "rootfs"
  IgnoreSelected true
  ReportInodes true
</Plugin>
LoadPlugin network
  <Plugin network>
    ReportStats true
    <Server "ctd-server-ip" >
      SecurityLevel "Encrypt"
      Username "username"
      Password password
    </Server>
  </Plugin>
```

V této chvíli jsou již metriky (ty, co jsou vybrané mezi načtenými pluginy) odesílány na server s IP adresou server-ip.

TODO: skript, co získa z API passw a pak si ho uloží.

3.4.0.2 server s uloženými daty

Všechna statistická data jsou uložena na dalším odděleném serveru. Tento počítač má dle předchozí kapitoly IP adresu "ctd-server-ip". Aplikace collectd zde běží v server režimu a naslouchá na portu 0.0.0.0:25826 na UDP. Tomu napovídá níže přiložená konfigurace v collectd.conf:

```
Hostname FIXME-HOSTNAME
FQDNLookup false
Interval 30
ReadThreads 1
LoadPlugin syslog
<Plugin syslog>
  LogLevel info
</Plugin>
LoadPlugin rrdtool
LoadPlugin network

## Server config
<Plugin network>
```

```
Listen "0.0.0.0" "25826"
ReportStats true
    SecurityLevel "Sign"
AuthFile "/etc/collectd/auth_file"
</Plugin>

<Plugin rrdtool>
    DataDir "/var/lib/collectd/rrd"
</Plugin>
```

Jak můžeme vidět, uživatelská jména a hesla jsou ukládána do souboru `/etc/collectd/auth_file`. Konfigurační soubor má formát

```
username1: pass1
username2: pass2
```

TODO: skript, který přidá řádek pro každý username ve foremanovi + vygeneruje heslo

TODO: skript rest api, které pro danou IP vrátí uname + ip

3.4.0.3 Collectd Graph Panel

Pro poskytnutí grafů na serveru s uloženými daty využijeme vynikajícího projektu Collectd Graph Panel. Tento grafický frontend je vytvořený v jazyce PHP a distribuovaný pod licencí GPL 3. Pro instalaci potřebujeme nainstalovaný `rrdtool`, který je možné operačním systémem Debian získat následovně:

```
# apt-get install rrdtool
```

Dále webový server s podporou PHP verze alespoň 5.0, použijeme tedy nám známý Apache server (`httpd`) s pro nás postačujícím `mod_php`.

```
# apt-get install apache2 libapache2-mod-php
```

```
# a2enmod mod_php
```

Instalace Collectd Graph Panelu je velmi jednoduchá. Vezmeme oficiální git repozitář, který naklonujeme do `DocumentRootu` webového serveru.

```
$ git clone https://github.com/pommi/CGP
```

V této podobě již CGP zobrazuje grafy. Pro naše potřeby je ale nutné ještě nakonfigurovat zabezpečené připojení na webovém serveru a omezit přístup do aplikace pouze z určitých IP adres. Před nastavením zabezpečeného připojení potřebujeme povolit `ssl` modul v Apache web serveru:

```
# a2enmod ssl
```

Získání certifikátu od certifikační autority Let's Encrypt je popsáno v kapitole XX.

3.4.1 Vývoj pluginu

3.4.1.1 Název

Dle doporučení v dokumentaci Foremanu má název začínat předponou "foreman_", pro lepší identifikaci a asociaci pluginu s projektem. Dále pokud je název víceslovný, jednotlivá slova oddělujeme podtržítkem. Protože jsou pluginy publikovány jako gemy na stránce rubygems.org, je také potřeba zjistit, zna námi zvolené jméno je stále volné (tomu pomůže i zmíněný prefix).

Námi zvolené jméno je tedy "foreman_colletctd_graphs".

3.4.1.2 Příprava prostředí

Na GitHubu projektu je již fungující ukázkový plugin, který je možné využít pro jakékoliv naše potřeby. Obsahuje mnoho typů chování, které je nám libo využít - mezi ně patří přidání nových modelů, přepisování pohledů, přidávání uživatelských práv, položek do menu, atp. Soubor README v ukázce obsahuje seznam aktuálního chování.

Se základními znalostmi programu git si projekt naklonujeme na lokální stroj, kde budeme projekt vyvíjet:

```
$ git clone https://github.com/theforeman/foreman_plugin_template foreman_colletctd_
```

Tímto stáhneme aktuální verzi z master větve do adresáře `foreman_colletctd_graphs`. Repozitář obsahuje skript na změnu jména na námi zvolené, to provedeme následovně:

```
$ ./rename.rb foreman_colletctd_graphs
```

3.4.1.3 Instalace pluginu

Instalace pluginu ve vývojovém prostředí je jednodušším řešením, protože kód načítá za běhu a není potřeba instalovat plugin jako gem. Vytvořením vývojové instance Foremanu jsme se zabývali v kapitole ZZ.

Plugin je možné rovnou spustit (a prozkoumat jeho chování) úpravou souboru `Gemfile.local.rb`. Také je možné vytvořit soubor `foreman\_colletctd\_graphs.rb` v adresáři `bundler.d` a vložit do něj tento řádek:

```
# Gemfile.local.rb
gem 'foreman_colletctd_graphs', :path => 'path_to/foreman_colletctd_graphs'
```

Potom instalujeme "preface"bundle příkazem:

```
$ bundle install
```

A znovu restartujeme Foreman. Nový plugin můžeme vidět v záložce plugin tab na About Page.

3.4.1.4 Vývoj

Prvně upravíme soubor `foreman_collectd_graphs.gemspec` a do něj vložíme meta informace, jako jméno pluginu, autora, web stránku projektu, verzi. Dále do souboru `lib/foreman_collectd_graphs/engine.rb` vložíme následující:

```
# lib/foreman_collectd_graphs/engine.rb
initializer 'foreman_collectd_graphs.register_plugin', :before => :finisher_hook do
  Foreman::Plugin.register :foreman_collectd_graphs do
    # the code of our plugin
  end
end
```

3.4.1.5 Struktura pluginu

The project is a Rails::Engine [27] as described in the instructions for Foreman plugins in the official documentation [54]. The most adequate choice was an engine with a semi-isolated namespace [46], since I wanted to avoid namespace pollution resulting in name conflicts but I needed an access to the classes in Foreman and Katello. The plugin has a standard Rails project structure with minor modifications mirroring the conventions in Foreman and Katello projects.

3.4.1.6 Deface

Pro úpravu HTML stránek, do kterých budeme vkládat grafy, použijeme knihovnu Deface. Umožňuje nám upravit HTML pohledy bez zásahu do spodního Ruby pohledu. Použití knihovny je možné dvěma způsoby, já zde popíši jen jeden z nich. Pro více informací je dostupná dokumentace zde.

3.4.1.7 Content Security Policy

Content-Security-Policy je HTTP hlavička vytvořená s hlavním cílem snížení XSS rizik deklarováním, jaký obsah je povolen k načtení. V současnosti hlavičku podporují prohlížeče Google Chrome (od verze 25+), Firefox (31+), Safari (7+), i Microsoft Edge.

Ve frameworku Foreman je tato hlavička vynucena – pomocí gemu Secure Headers. Pokud grafy vygenerované z rrd souborů chceme načítat z jiného serveru, do konfigurace pluginu je třeba přidat adresu serveru s uloženými daty.

3. NASAZENÍ FOREMANU

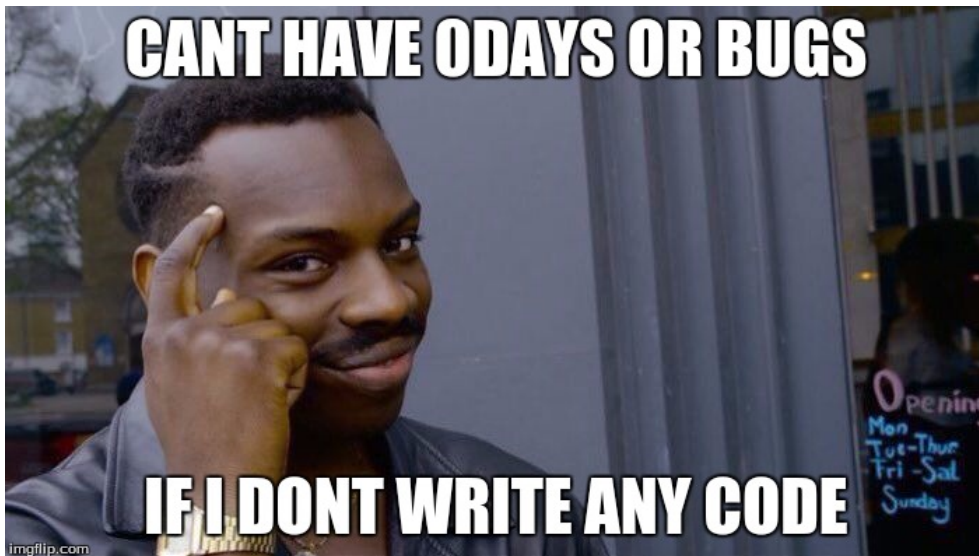

Konfigurace se provádí v souboru `/usr/share/foreman/config/initializers/secure_headers.rb` a to následovně:

3.4.2 Závěr

Ačkoliv výsledný plugin neobsahuje hodně kódu, veškerá jeho funkcionality dle zadání je naplněna. Na obrázku je možné vidět aktuální podobu.

Po naprogramování práce jsem objevil již vytvořený plugin `foreman-colly` [13], též generující grafy sbírané démonem `collectd`, ale fungující na odlišném způsobu. Doplněk od Lukáše Zapletala aktivně naslouchá paketům s metrikami, můj plugin pouze zobrazuje již vygenerované grafy. Výhledově by bylo možné tyto dvě funkcionality spojit do jednoho většího doplňku.

Obrázek 3.4: Zásada programování

3.4.2.1 Vytvoření Gemu

http://bundler.io/v1.12/guides/creating_gem.html

3.4.2.2 Balíček pro OS Debian

<https://softwareengineering.stackexchange.com/questions/195633/good-approaches-for-packaging-php-web-applications-for-debian>

3.4.3 Nasazení pluginu

V produkčním prostředí je nasazení pluginu velmi jednoduché. Náš vytvořený .deb balíček pomocí rsync/scp technologie přesuneme na server. V adresáři obsahující balíček napíšeme:

```
$ rsync -avh foreman_colletctd_graphs.deb $UNAME@$SERVERNAME:
```

a následovně nainstalujeme nástrojem standartně obsaženým v Debianu:

```
$ dpkg -i foreman_colletctd_graphs.deb
```

Dalším krokem je restartovat Foreman server, pokud máme systemd jako náš init systém, tento krok vykonáme následovně:

```
# systemctl restart foreman.service
```

V této chvíli plugin máme aktivní a funkční.

3.5 Ansible

Ansible je nástroj určený k automatickému nastavení strojů podle předem určených parametrů. Součástí bakalářské práce jsou konfigurační soubory pro Ansible, tzv. playbooky, pomocí kterých je možné jednotlivé části infrastruktury nakonfigurovat během několika minut.

Ansible v porovnání s konkurenčními nástroji, jako je např. Chef nebo Puppet, nevyžaduje žádnou instalaci agenta na koncových zařízeních. Pro připojení ke koncovým zařízením se tak nejčastěji používá SSH (Secure Shell). V terminologii Ansiblu se tato zařízení označují jako uzly (angl. nodes). Informace o jednotlivých uzlech jsou uvedeny v inventáři (angl. Inventory), kde je možné definovat parametr uzlů.

3.5.1 Inventář

Důležitým souborem v Ansible je tzv. Inventář (Inventory), který obsahuje informace o nastavovaných uzlech. Formát souboru je INI [12], kde by měly být specifikovány jména uzlů, jejich IP adresy, uživatelská jména, hesla, porty, na kterých se chceme připojit, atp. Soubor nám umožňuje jednotlivé servery seskupovat.

```
$ cat servers_list
[master]
host1 ip_addr=10.10.1.2

[proxy]
host2 ip_addr=10.10.2.2
host3 ip_addr=10.10.3.3
```

Pro přidání další lokality do infrastruktury je tedy nutné pouze přidat server s jeho IP adresou do Inventářového souboru (je nutné mít v novém proxy serveru SSH klíč Ansible serveru).

3.5.2 Spouštění příkazů v Ansible

Při použití Ansible jsou možné dva různé způsoby vzdáleného spuštění příkazů na nastavovaných serverech. První metodou je tzv. Ad-Hoc. Tímto způsobem je možné interaktivně (z příkazové řádky) spustit příkaz a okamžitě vidět výsledek činnosti. Příkladem je ping modul, pomocí kterého je možné zjistit, zda servery jsou po síti dostupné:

```
$ ansible -m ping -u deployer servers_list
```

Po vykonání příkazu Ansible s pomocí ping modulu vyzkouší všechny servery definované v inventářovém souboru `servers_list`, zda jsou dostupné k připojení přes SSH. Případem užití je většinou rychlé nasazení oprav na více serverů najednou. Těchto modulů je v současnosti přes 500 [?] a s každým vydáním nové verze jich přibývá.

Jiným přístupem při definování serverů je konfigurace pomocí Ansible Playbooků. Playbooky jsou skripty psané v jazyce YAML. Viz krátká ukázka:

```
---
- name : Install and configure foreman
  hosts : servers_list
  remote_user : user
  sudo : yes

  tasks :
  - name : ( os = Debian ) Install Foreman
    apt: name=foreman state=present update_cache=yes
    sudo: yes
```

Při vykonávání Playbooku se Ansible pokusí vytvořit SSH připojení se všemi servery definovanými v souboru `servers_list`. Pokud konfigurovaný server obsahuje OS Debian, nainstaluje se z repozitářů balíček Foreman. Playbooky v příloze práce jsou složitější.

3.5.3 Playbook pro Foreman a proxy servery

Scénáře Ansiblu mohou být velice strukturovatelné. V našem případě je rozdělíme do více souborů, a poté je budeme ovládat nadřazeným scénářem. Tato volba by měla pomoci udržet scénáře přehledné. Vytvoříme tedy role – sady příkazů pro provedení určitých změn. Role jsou reprezentovány adresářem v adresáři roles. Inspirací pro konfigurační soubory v příloze bakalářské práce

jsou již vytvořené Playbooky pro instalaci instancí Foremanu od společnosti Adfinis Sysgroup, volně dostupné na jejich GitHub repozitáři.

Playbooky obsahují několik rolí, které lze na cílový server nainstalovat:

- Foreman pomocí Foreman instalátoru,
- dodatečná konfigurace Foremanu (webserver, šablony obsažené ve Foremanu, instalace pluginu),
- nastavení isc-dhcp-server,
- nastavení TFTP serveru,
- foreman-proxy,
- nastavení collectd serveru pro sběr metrik.
-

Před spuštěním playbooku je třeba splnit určité požadavky. Mezi ně patří:

- správně nastavené FQDN (DNS A záznam musí mířit na tento server),
- vypnutý SELinux,
- ve firewallu je třeba, aby porty 67, 69, 80, 443 (a další dle kapitoly Zabezpečení serveru) byly otevřené,
- byl na konfigurovaném serveru přístup k internetu a repozitářům Debianu.

Playbooky jsou dostupné jak v příloze práce, tak v mém GitHub repozitáři.

Závěr

Literatura

- [1] Croft B. & Gilmore J., (zobrazeno 11.12.2016.) RFC951: Bootstrap protocol (BOOTP). Tech. rep. URL: <https://tools.ietf.org/html/rfc951>.
- [2] Berners-Lee T., Fielding R. & Frystyk H. (zobrazeno 11.12.2016.) Pre-boot execution environment (PXE) specification version 2.1. Tech. rep. URL: <ftp://download.intel.com/design/archives/wfm/downloads/pxespec.pdf>.
- [3] Sollins K.R. (zobrazeno 11.12.2016.) RFC783: The TFTP protocol (revision 2). Tech. rep. URL: <https://tools.ietf.org/html/rfc783>.
- [4] <https://www.gnu.org/licenses/gpl-3.0.en.html>
- [5] http://projects.theforeman.org/projects/smart-proxy/wiki/Installation_instructions
- [6] <http://theforeman.org/manuals/1.7/index.html#5.5.1Backup>
- [7] PRAŽÁK, Ondřej. Foreman plugin for Jenkins CI. Brno, 2015. Master's thesis. Brno University of Technology, Faculty of Information Technology. Supervisor Grác Marek.
- [8] A Comparative Study of Baremetal Provisioning Frameworks <http://www.pdl.cmu.edu/PDL-FTP/associated/CMU-PDL-14-109.pdf>
- [9] ŠAMALÍK, Adam. Extension of OpenStack Modules for Ansible Platform. Brno, 2016. Bachelor's thesis. Brno University of Technology, Faculty of Information Technology. Supervisor Hruška Martin.
- [10] Ansible Documentation: Intro to Playbooks. [Online, dostupné z: http://docs.ansible.com/ansible/playbooks_intro.html]. [cit. 24.5.2016].

LITERATURA

- [11] <https://github.com/adfinis-sygroup/foreman-ansible>
- [12] https://en.wikipedia.org/wiki/INI_file
- [13] https://github.com/lzap/foreman_colly
- [14] <http://backuppc.sourceforge.net/>

Seznam použitých zkratek

GUI Graphical User Interface
XML Extensible Markup Language
PXE Preboot eXecution Environment
DHCP Dynamic Host Configuration Protocol
TFTP Trivial File Transfer Protocol
TCP Transmission Control Protocol
RHEL Red Hat Enterprise Linux
SSL Secure Sockets Layer
NIC Network Interface Controller

Obsah přiloženého CD

readme.txt.....	stručný popis obsahu CD
src	
├─ plugin.....	zdrojové kódy pluginu
├─ ansible.....	konfigurační soubory pro Ansible
└─ thesis	zdrojová forma práce ve formátu L ^A T _E X
text	text práce
├─ thesis.pdf	text práce ve formátu PDF
└─ thesis.ps	text práce ve formátu PS